ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Δημήτρη Γρηγορόπουλου**



Στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό οι γιγάντιες πολυεθνικές επιχειρήσεις περιορίζουν δυναμικά τον πολιτικό πλουραλισμό (ακόμη και τον αστικό) και τη σχετική αυτοτέλεια του αστικού κράτους. Παρά το αίτημα του παλιού και νέου φιλελευθερισμού για το διαχωρισμό κράτους και οικονομίας οι πολυεθνικές δεν επηρεάζουν απλώς το κράτος, αλλά διαπλέκονται μ' αυτό, προωθούν ανώτερα στελέχη τους ως συμβούλους των κυβερνήσεων, ακόμη και ως πρωθυπουργούς, υπαγορεύουν νόμους, αγοράζουν ΜΜΕ, χρηματοδοτούν κόμματα (με ακραία μορφή στις ΗΠΑ – αλλά και με τη Ζήμενς στη χώρα μας), εξαγοράζουν την ηγεσία συστημικών συνδικάτων, απορρυθμίζουν τις εργασιακές σχέσεις. Η αστική δημοκρατία, χωρίς να καταργείται τυπικά μετατρέπεται σε κενό κέλυφος (κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός – μεταδημοκρατία). Δεν καταπολεμούνται απλώς τα εναλλακτικά αντισυστημικά κόμματα και τα κινήματα, αλλά απαιτείται και λείανση των τριβών και αντιθέσεων των συστημικών κομμάτων, ώστε να αποφεύγονται η τριβή και η αστάθεια, προωθείται και η καλλιέργεια του απολιτικισμού και ατομικισμού των μαζών. Τα φαινόμενα αυτά έκαναν αισθητή την παρουσία τους στις εκλογές της 20ής/9. Τα φαινόμενα αυτά, αν εμπεδωθούν, οδηγούν σε αμερικανοποίηση της πολιτικής ζωής, στη συμμετοχή της κοινωνικής μειοψηφίας στις εκλογές, στην απουσία ισχυρού κινήματος, στις επουσιώδεις διαφορές των αντιπάλων πολιτικών προγραμμάτων. Ευτυχώς στα καθ' ημάς δεν φαίνεται πιθανή η εμπέδωση μιας τέτοιας κατάστασης λόγω εκρηκτικότητας των αντιθέσεων, ύπαρξης ριζοσπαστικής, αντισυστημικής αριστεράς, κινηματικής παρεμβατικότητας, αν και με εναλλαγή ανόδων και καθόδων.

Το πιο κραυγαλέο στοιχείο της αμερικανοποίησης του κοινοβουλευτικού αντιδημοκρατισμού υπήρξε η αποχή – ρεκόρ, 47%, των εκλογών, οφειλόμενη στην απογοήτευση του κοινού απ' τις ψευδώνυμες επαγγελίες των κομμάτων, συμπεριλαμβανομένου πλέον και του ΣΥΡΙΖΑ, που στην επτάμηνη θητεία πρόλαβε να μεταστοιχειώσει τα ανυπότακτο ΟΧΙ σε υποτελές ΝΑΙ, αλλά και να συνομολογήσει το γενοκτόνο τρίτο μνημόνιο. Επί 9.840.525 εγγεγραμμένων και

5.566.295 ψηφισάντων ο συνασπισμός ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ λαμβάνει μόλις (1.925.904+200.423)=2.126.327. Δηλαδή, απέχει μακράν απ' το να είναι πλειοψηφία στο λαό, αλλά είναι μειοψηφία και στους ψηφίσαντες, αφού υπολείπεται κατά 660 χιλ. περίπου του 50% των ψηφισάντων. Εξάλλου, μειοψηφεί και στη Βουλή, αφού ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ συγκεντρώνουν (35,46+3,69)=39,15, αλλά χάρη στην καλπονοθεία του bonus των 50 εδρών, εξασφαλίζουν απόλυτη πλειοψηφία 155 εδρών.

Δυνατότητες αντεπίθεσης του εργατικού λαϊκού κινήματος

> **Το διευρυμένο μνημονιακό κομματικό σύστημα δεν θα πορεύεται σε βασιλική οδό. Θα υφίσταται κλονισμούς απ' τις αναπόφευκτες λόγω εφαρμογής των μέτρων λαϊκές αντιδράσεις. Σ' αυτό το έδαφος θα αναφύονται και θα οξύνονται ενδομνημονιακές αντιθέσεις συστημικότητας και κομματικότητας.**

Στις εκλογές της 20ής Σεπτέμβρη επισφραγίστηκε και διευρύνθηκε η κοινοβουλευτική δικτατορία της αστικής τάξης και των πολιτικών εκπροσώπων της και σε επίπεδο κοινοβουλευτικού συσχετισμού και σε προγραμματικό επίπεδο. Συνυπολογίζοντας αυτοδίκαια και το μεταλλαγμένο ΣΥΡΙΖΑ στις συστημικές δυνάμεις, όπως και τη Χ. Αυγή, αν και διατηρεί την «αντιμνημονιακή» ρητορική της, και φυσικά τη νεοεισελθούσα στη Βουλή Ένωση Κεντρώων του Β. Λεβέντη, το συστημικό τόξο συγκεντρώνει 285 έδρες. Μοναδική παραφωνία οι 15 βουλευτές του ΚΚΕ. Ο κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός δεν εδραιώνεται μόνο με τη συρρίκνωση της αντισυστημικής εκπροσώπησης στη Βουλή, αλλά και με τη σύγκλιση των προγραμμάτων με αποχρώσεις βέβαια στην αποδοχή του μνημονίου, με την εξαίρεση της Χ. Αυγής που αυτοπροβάλλεται ως αντιμνημονιακή δύναμη. Δηλαδή, ο κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός όχι μόνο συρρικνώνει τον ταξικό πλουραλισμό (285-15), αλλά και τον αστικό πλουραλισμό, αφού όλα τα κόμματα, εξαιρουμένης της Χ. Αυγής, συνομολογούν ως κοινό παρονομαστή της πολιτικής τους το μνημόνιο. Η συντηρητική αναδίπλωση της κοινωνίας υποκατέστησε την κυρίαρχη πολιτική αντίθεση μνημόνιο – αντιμνημόνιο με την αντίθεση της αποτελεσματικότερης – ηπιότερης διαχείρισής του. Παράλληλα, τα συστημικά κόμματα προσχηματικά, θα επικαλούνται τη «συναίνεση» της μεγάλης λαϊκής πλειοψηφίας στο μνημόνιο και θα απαλλαγούν, ιδίως τα κυβερνώντα, απ' το βραχνά της αναντιστοιχίας λόγων έργων.

Κόμβο στις πολιτικές εξελίξεις αποτελεί η ενσωμάτωση του ΣΥΡΙΖΑ, ακόμη και στο επίπεδο

των προεκλογικών εξαγγελιών παρά το δημαγωγικό αντιστάθμιση του «παράλληλου» προγράμματος και την ψευδο-πόλωση με τη ΝΔ.

Συγκροτείται ένα «ολοκληρωμένο» κομματικό σύστημα, που η αντοχή του θα δοκιμαστεί βέβαια στις οξυνόμενες αντιθέσεις, με άξονα το νέο δικομματισμό (ΝΔ-ενσωματωμένος ΣΥΡΙΖΑ) και ενδιάμεσες δυνάμεις (μπαλαντέρ), που εγγυώνται την ευστάθεια και διάρκεια της μνημονιακής πολιτικής, καλύπτοντας άνετα τα κενά από διαφοροποιήσεις βουλευτών (όπως συνέβη με την Αριστερή Πλατφόρμα) ή και αποχωρήσεις κομμάτων απ' τον κυβερνώντα συνασπισμό, αφού θα υπάρχουν αντικαταστάτες. Η μνημονιακή σύγκλιση των κομμάτων αντιμετωπίζει και το πρόβλημα του μειωμένου ποσοστού του δικομματισμού (60-70%) και την αδυνατότητα ουσιαστικά αυτοδυναμίας, ιδίως αν μειωθεί το bonus των 50 δρών, που αντιστοιχούσε στην εποχή του πολωμένου και ισχυρού δικομματισμού (80-85% των ψήφων). Στο διαμορφούμενο κομματικό σύστημα προωθείται το ΠΑΣΟΚ ως ευνοούμενος αμφίπλευρος ρυθμιστής για κυβερνήσεις συνεργασίας και ευρύτερης εθνικής ενότητας, ενώ η σταθεροποίηση της Χ. Αυγής (λόγω προσφυγικών ροών και της ήπιας στάσης των συστημικών παραγόντων) σε όχι επικίνδυνα όμως εκλογικά ποσοστά και η επιχείρηση προσαρμογής της σε κοινοβουλευτικές διαδικασίες μάλλον παρά σε τρομοκρατική δράση, εξυπηρετεί τις ανάγκες της αστικής τάξης για απορρόφηση από δεξιά ριζοσπαστικών διαθέσεων στην εποχή της κρίσης.

Ωστόσο, το διευρυμένο μνημονιακό κομματικό σύστημα δεν θα πορεύεται σε βασιλική οδό. Θα υφίσταται κλονισμούς απ' τις αναπόφευκτες λόγω εφαρμογής των μέτρων λαϊκές αντιδράσεις. Σ' αυτό το έδαφος θα αναφύονται και θα οξύνονται ενδομνημονιακές αντιθέσεις συστημικότητας και κομματικότητας. Δηλαδή, η ανάγκη των συστημικών κομμάτων να υποστηρίζουν την αναγκαία για το σύστημα μνημονιακή πολιτική θα αντιτίθεται στο κομματικό συμφέρον για ενίσχυση της επιρροής τους. Θα εκδηλώνονται αναπόφευκτα διαφωνίες, τριβές, ανεξαρτητοποιήσεις βουλευτών, καταψηφίσεις νομοσχεδίων, διάσπαση ακόμη και του κυβερνητικού συνασπισμού, όπως συνέβη με τη ΔΗΜΑΡ στην κυβέρνηση Σαμαρά, ενώ ήδη ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ποτάμι δήλωσαν ότι θα ψηφίσουν κατ' επιλογήν τα νομοσχέδια.

Παρά την ενίσχυσή του ο αστικός κοινοβουλευτισμός οδηγείται σε ακραία αντιδραστικότητα, κραυγαλέα αναντίστοιχη με την αντικειμενική ανάγκη ανώτερου τύπου δημοκρατικής διακυβέρνησης, όπως η άνοδος της παιδείας και του πολιτισμού και τη συνθετότητα των σύγχρονων κοινωνικών φαινομένων. Τα παρακμιακά φαινόμενα βοούν: Καλπονοθευτικά εκλογικά συστήματα, αποκλεισμός απ' τα ΜΜΕ των αντισυστημικών κομμάτων, ψευτοπόλωση, μίγμα εναλλασσόμενο κινδυνολογίας – υποσχεσιολογίας,

αναγόρευση μις μετριότητας σε χαρισματικό ηγέτη – Μεσσία, στον οποίο απευθείας ανατίθενται οι προσδοκίες των μαζών και όχι στην κομματική συλλογικότητα, δημιουργία στήριξης κομμάτων του σωλήνα (Ποτάμι, Τελεία, Ένωση Κεντρώων) ενίσχυση του διεφθαρμένου ΠΑΣΟΚ, ανοχή στη Χ. Αυγή ή δικαστική απλώς αντιμετώπισή της. Όπως ο καπιταλισμός, έτσι και ο αστικός κοινοβουλευτισμός, το «κόσμημά» του είναι ιστορικά ξεπερασμένοι, όχι όμως και πολιτικά. Γι' αυτό, είναι αναγκαία η πάλη στα πλαίσιά τους, χωρίς όμως αυταπάτες για τις δυνατότητες και τα όριά τους. Στις εκλογές υπήρξε αναμφισβήτητη η νίκη του μαύρου μετώπου ιμπεριαλισμού – ελληνικού κεφαλαίου – πολιτικών εκπροσώπων τους και αναμφισβήτητη η ήττα της Αριστεράς. Λόγω της προσχώρησης του ΣΥΡΙΖΑ στο μνημονιακό αστικό στρατόπεδο, λόγω των κατά πολύ αναντίστοιχων, έναντι των προσδοκιών, εκλογικών αποτελεσμάτων της ΛΑΕ, της στασιμότητας του ΚΚΕ που δείχνει να παγιώνεται, της αξιοσημείωτης μεν λόγω διαφωνιών και αποσχίσεων ανόδου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, μικρής όμως επί του γενικού. Ωστόσο, ο μαρξιστής δεν καθηλώνεται στη θετικότητα των πραγμάτων, ερευνά και καθοδηγείται απ' την αντιφατικότητά τους. Κάτω απ' την επιφάνεια της εκλογικής νίκης του αστικού κατεστημένου δρουν αντίθετες δυνάμεις που την υπονομεύουν και την καθιστούν ασταθή: Περισσότερες από 900 χιλ. ψήφους έχασαν τα παλιά και νέα μνημονιακά κόμματα, 550 χιλ. ψήφισαν αριστερά αντιμνημονιακά κόμματα, σημαντικό τμήμα των μελών και στελεχών του ΣΥΡΙΖΑ διαφωνεί με τη μνημονιακή μετάλλαξή του, στις εργατικές και λαϊκές γειτονιές η ψηφοφορία έδειξε ταξική πόλωση, ασχέτως αν διαμεσολαβήθηκε απ' τον ΣΥΡΙΖΑ, η τεράστια αποχή (43,4) εκφράζει την απελπισία και απογοήτευση απ' τις ασκούμενες πολιτικές, με ενεργητική πολιτική του κινήματος σημαντικό τμήμα της αποχής δύναται απ' τη δυνάμει να μετατοπιστεί σε θέση αντισυστημική στάση.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 27/09/2015